

Nr 303.

Ankom till riksdagens kansli den 13 december 1946 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående medgivande att i vissa fall utlämna lantarbetarbostadslån och lantarbetarbostadsbidrag utan föreskriven säkerhet.

(3:e avd.)

I propositionen nr 389 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 29 november 1946, föreslagit riksdagen godkänna i nämnda statsrådsprotokoll förordad bemyndigande för egnahemsstyrelsen att utlämna resterande belopp, högst 295 200 kronor, å vissa lantarbetarbostadslån och lantarbetarbostadsbidrag, oaktat i kungörelsen den 22 juni 1939 (nr 465) om dylika lån och bidrag föreskrivna förbindelser och säkerhetshandlingar icke innehavas av styrelsen.

I skrivelse den 20 november 1946 har *egnahemsstyrelsen* anmält, att vissa värdehandlingar, vilka lämnats såsom säkerhet för lantarbetarbostadslån och lantarbetarbostadsbidrag, förkommit. Vid företagen inventering, vilken ännu icke avslutats, hade konstaterats, att de förkomna handlingarna utgjordes av inteckningshandlingar å tillhoppa minst 502 400 kronor jämte borgensförbindelser å tre lån och/eller bidrag samt till ifrågavarande ärenden hörande skuldförbindelser. De på grund av nämnda säkerheter beviljade lånen och bidragen hade uppgått till 479 900 respektive 23 400 kronor, således tillhoppa 503 300 kronor, varav 208 100 kronor utbetalats.

Tillförordnade departementschefen, statsrådet Mossberg har anfört följande.

Egnahemsstyrelsen har hos Kungl. Maj:t anhållit om medgivande att till vissa låne- och bidragstagare utgiva resterande belopp å vissa beviljade lantarbetarbostadslån och lantarbetarbostadsbidrag, tillhoppa 295 200 kronor, oaktat i vederbörlig ordning till styrelsen ingivna, för lånens och bidragens utlämnande i författning föreskrivna förbindelser och säkerhetshandlingar förkommit. Såsom skäl för berörda anhållan har styrelsen — som anser sig icke kunna i avsaknad av handlingarna utbetala ifrågavarande belopp utan det begärda medgivandet — anfört, att vid det dödningsförfarande beträffande de förkomna handlingarna, varom styrelsen har för avsikt att föranstalta, det skulle dröja över ett år innan dessa skulle kunna ersättas med nya handlingar och att låne- och bidragstagarna vore i behov av att snarast utfå de resterande beloppen.

Av den hittills verkställda utredningen i ärendet synes framgå, att formerna för värden av egnahemsstyrelsens värdehandlingar tidigare varit mindre tillfredsställande. Anledning att i detta sammanhang närmare ingå

på denna fråga synes icke föreligga. Jag har för avsikt att föreslå, att ärendet överlämnas till justitiekanslern för den åtgärd som kan befinnas påkallad. Emellertid vill jag framhålla, att egnahemsstyrelsen numera utfärdat föreskrifter angående värden av under styrelsens förvaltning stående värdehandlingar, innebärande avsevärt skärpta regler för handhavandet av desamma.

Såsom styrelsen framhåller kan man icke begära, att de berörda låne- och bidragstagarna, vilka hittills fullgjort dem i detta sammanhang åvilande förpliktelser, skola under över ett år avstå från att utfå resterande låne- och bidragsbelopp. Med gällande författningars grund torde det emellertid icke överensstämma att egnahemsstyrelsen under förhandenvarande förhållanden utbetalar beloppen. Jag förordar därför, att riksdagens medgivande till att styrelsen erhåller begärt bemyndigande inhämtas. Härvid förutsätter jag, att styrelsen utan dröjsmål vidtager de åtgärder som erfordras för att bevaka statsverkets rätt gentemot låntagarna.

Utskottet. Utredning pågår rörande de omständigheter, under vilka ifrågavarande värdehandlingar förekommit. Då det icke kan begäras, att vederbörande låne- och bidragstagare under den tid, som åtgår innan utredningen slutförts och vederbörligt dödningsförfarande ägt rum, skola avstå från att utfå resterande belopp å beviljade lån och bidrag, bör möjlighet öppnas för egnahemsstyrelsen att utbetala nämnda belopp. Utskottet tillstyrker därför Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må godkänna i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 29 november 1946 förordad bemyndigande för egnahemsstyrelsen att utlämna resterande belopp, högst 295 200 kronor, å vissa lantarbetarbostadslån och lantarbetarbostadsbidrag, oaktat i kungörelsen den 22 juni 1939 (nr 465) om dylika lån och bidrag föreskrivna förbindelser och säkerhetshandlingar icke innehavas av styrelsen.

Stockholm den 13 december 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Gränebo, Larsson, Karl Andersson, Heiding, Mannerskantz, Gustaf Karlsson, Gustaf Ivar Anderson, fröken Andersson, herrar Hesselbom och Albertsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Falla, Bergström, Rubbestad, Andersson* i Malmö, *Mårtensson, Pettersson* i Dahl, *Malmborg* i Skövde, *Holmström, Åkerström* och *Pettersson* i Degerfors.